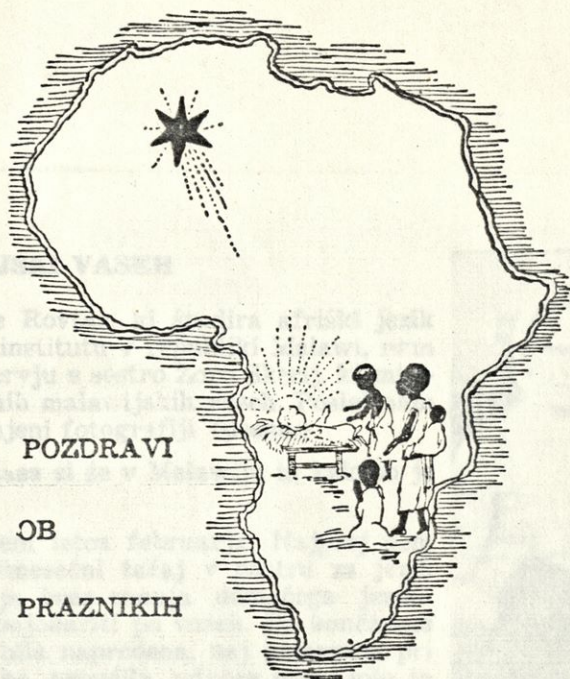

IZ SONČNE ZAMBIJE

POZDRAVI

OB

PRAZNIKI

“V dneh, ko se s študijem pog'abljam v skrivnost Učlovečenja, mislim na svoje prijatelje in sodelavce v misijonih. Iz srca želim vse dobro tudi misijonskim prijateljem po vsem svetu. Naj molijo tudi zame, da bi me božična zvezda pripeljala nazaj na misijonske poljane v Zambiji, ko končam svoje študije.”

STANKO (študira v Torontu)

“Praznovanje Božića nam hoće priklicati v spomin resnico, da je Bog poslal svojega Sina in po Sinu pošilja nas - ob podpori Sv. Duha - v naše in mnogih ljudi zveličanje. Misijonarji in misijonski prijatelji, Božić je na poseben način naš praznik! Veselimo in radujmo se!”

MLAKAR JANEZ (študira bogoslovje v Dublinu)

“Vsem misijonskim prijateljem pozdrav iz Malawija! Svetonočni mir in blagoslov novorojenega Zveličarja naj vas osrečuje v teh božićnih praznikih!”

Br. JOZE (na tečaju v republiki Malawi)

“Vsem prijateljem, dobrotnikom i bralcem našega lista želim vesel Božić ter srečno Novo leto 1971! Kristusov prihod je za vse čase in vse generacije.

SR. ZORA SKERLJ (Malawi)

BOŽICNA ZGODBA

Pred kratkim sem bil poklican v hišo predsednika komisije za socijalna vprašanja v Matero. Njegova hčerka je ležala v nezavesti in hitro sem jo odpeljal v bolnico. Čez nekaj dni sem dobil tole pismo:

Vaš p. Jože

“Dragi pater Jože, v imenu svoje družine bi se rad zahvalil za veliko dobroto, ki ste jo izkazali meni in moji družini. Rešili ste mojo hčerko, ki je bila tik pred vrati smrti.”

Brez vaše pomoči bi moja hčerka umrla. In zdaj vsa moja družina poklekuj pred Bogom, ki vas je izbral in poslal sem v Zambijo, da rešujete življenja in duše ljudi, kar zmorete z Njegovo močjo. Naj Bog ostane z vami za vedno!”

Dragi prijatelji, naj nas Bog še naprej blagoslavlja kot doslej. Na sliki zgoraj je cerkev, posvečena mlademu ugandskemu mučencu sv. Kizitu. Cerkev smo zgradili v Matero s pomočjo naših dobrotnikov in smo jo slovesno posvetili na letošnjo misijonsko nedeljo. Zbranim vernikom sem razložil, koliko dobrotnikov je pomagalo pri gradnji cerkve in zaprosil sem jih, naj se vam z molitvijo zahvalijo.

Prejmite torej pozdrave od vseh misijonarjev in naših vernikov!

V MALAWIJSKI VASEH

Br. Jože Rovtar, ki študira afriški jezik v posebnem inštitutu v republiki Malawi, nam je poslal intervju s sestro Zoro Skerlj, ki misijonari v ravnih malawijskih vaseh. Poslal nam je tudi dve njeni fotografiji (desno.)

Koliko časa si že v Malawiju in kakšno je tvoje delo?

Prišla sem letos februarja. Najprej sem napravila trimesečni tačaj v centru za jezik nyanja, saj je brez znanja domačega jezika nemogoče misijonariti po vaseh. Po končanem študiju sem bila naprošena, naj pomagam pri komisiji, ki bo proučila odnose med šolo in verskim poukom v našem okraju. V odboru sta dva duhovnika, dve sestri in dva katehista.

Hodili smo od vasi do vasi, od šole do šole, postvljali vprašanja učiteljem, učencem in staršem. Jaz sem hodila z afriško sestro in sva se pogovarjali z ženami, vsak pater pa je hodil z enim katehistom in se pogovarjal z mošči. To je v skladu z afriško tradicijo. Spraševali smo vaščane o njihovih problemih glede šole in cerkve. V nekaterih področjih je zelo nizek odstotek otkrok, ki hodijo v šolo, ker morajo sami plačevati šolske potrebnosti in vzdrževati šolska poslopja. Včasih so vse to plačevali misijonarji, zdaj pa oblast želi, da vaščani postanejo bolj odgovorni za svoj napredek. Razen tega misijonarji več ne zmorejo tolikih stroškov.

Glede verouka so se najbolj pritoževali, da katehisti nimajo primernih knjig in da niso dovolj pripravljeni za svojo službo. Mnogi so izrazili željo, naj bi duhovniki in sestre pogosteje obiskovali šole.

Torej imaš mnogo stika s preprostimi ljudmi. Kakšen je odnos domačinov do misijonarjev?

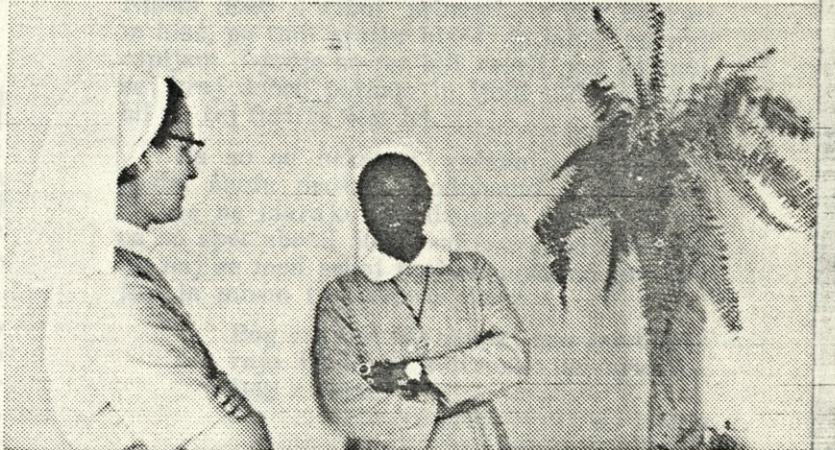
Povsod so do nas zelo prijazni in zelo cenijo delo misijonarjev. Mene osebno silno veseli stik s preprostimi ljudmi, kar mi obenem pomaga pri izpopolnjevanju jezika, nyanja.

Br. Jože

SESTRA ZORA OPISUJE MALAWIJSKE

OBICAJE

Biti povabljen k obedu je posebna čast. Žene se redko pridružijo obedu, posebno če je mož doma. Najprej postrežejo in potem jedo z otroci na posebnem prostoru. Obed je slovesnost. Začne se z umivanjem rok, ko gospodinja - kleče - poda skledo s toplo vodo najprej gostu in potem vsem ostalim. Sledi zajemanje hrane iz iste sklede. Eden za drugim, nikoli dve osebi istočasno, zajame s prsti nekakšno polento, jo s prsti mečka in oblikuje, potem pa jo pomoči v prikuho (zelenjava.

ribice ipd.), potem hrano vtakne v usta, toda tako, da se s prsti ne dotakne ustnic. Po končanem obedu is spet umijejo roke, včasih v čisti vodi, navadno pa v isti kot pred jedjo

Malawijci so znani po svojem lepem vedenju in olikanosti. Občudujem te vaše ljudi, ki žive v temnih, navadno enoprostornih kočah brez vsakega pohištva, ki ne poznajo plugov in obdelujejo zemljo le z motiko, ki so še 50% nepismeni, toda tako tenkovestno držijo pravila olike.

Zelo so gostoljubni. Njihov pregovor pravi: "Mlendo ndi mame," kar pomeni: Popotnik je jutranja rosa.

V skadu z afriško tradicijo imamo sestanke posebej za žene in posebej za može. Seveda bi bilo bolj idealno, ko bi probleme o vzgoji razpravljali na sestankih staršev in ne ločeno, toda za sedaj bi bilo to še zelo težko doseči. Zena je namreč na precej nižjem položaju kot mož. Malo pravic ima. Vidim pa, kako se mnogi starši prav herojsko trudijo, da bi vzgojili svoje otroke v dobre kristjane.

Prisrčno vas pozdravlja ZORA

Dragi slovenski in Hrvaški misijonarji, z eno besedo "naši" misijonarji v Zambiji,

Bog z vami in Mati Marija!

Oprostite mi, da se vam tako dolgo nič ne oglasim, četudi redno dobivam vaš lepi misijonski listič, ki ga z velikim veseljem prebiram... saj delamo za isti cilj, za Boga in za duše. In Zambija je bila skoraj tudi naša misijonska pokrajina, pa so bile neke težave tukaj v Indiji. S pokojnim Sedejem - Bog mu daj sveta nebesa - sva skienila, da bova šla v vašo dežlo, ker so tam že bili slovanski misijonarji, Poljaki. Sedej je že pisal tedanjemu predstojniku - bilo je okrog leta 1944 - in v Zambiji so bili takoj pripravljeni, da nas sprejmejo. Tukajšnji predstojniki niso nič vedeli o vsej stvari. Na koncu so se razmere uredile in sva ostala kjer sva bila....

P. JOHN CHULA SJ, prvi Zambijski jezuit—duhovnik, posvečen letos in nastavljen za kaplana v Matero.

Res, kako lepo delate tam! Naj bo misijonsko polje novo ali staro, povsod je dovolj dela za duše in Boga. Je pa velika razlika med vašimi in našimi ljudmi in kraji. Na moji postaji KHARI nimamo nobenih cest, le ena asfaltirana cesta nas veže s Kalkuto, ob njej pa ne leži niti ena katoliška vas in povsod je treba hoditi ure in ure, v deževni dobi pa capljati po blatu in globoki vodi..

Počasi odhajajo naši misijonarji v krtovo deželo iz te "zlate bengalske dežele" kot jo domačini imenujejo. Sedej je odšel pred sedmimi leti, Francek tudi, brat, in brat Ribaš, eden od prvih misijonarjev, pa pozneje brat Miško Schmidt, božja ovčica, kot sem ga imenoval, delaven kot čebelica, kot vi pišete o br. Vidmarju. Nedavno je odšel še očka Joško Vizjak, ki je leto dni bil pribit na križ trpljenja; zadela ga je kap, pa se leto dni ni mogel sam premakniti na postelji

In koliko nas še ostane? Jožek Cukale, Stefan Polgar, Janez Udovc, Ante Gabrić, Ehrlich. in moja malenkost, 62 let stara in 75 kg teška. Kje je naš bengalski misijon, kje so naši misijonarji? Bog je tako hotel, da smo zaorali v ledino src, pa bodo drugi sejali in želi..

Dobro se spominjam vašega novomašnika in kaplana John Chula, kateremu sem bi ekonom, ko je študiral v Indiji teologijo. Dober fant je bil, poslušen in goreč. Vem, da bo veliko dobrega storil za svoje rojake.

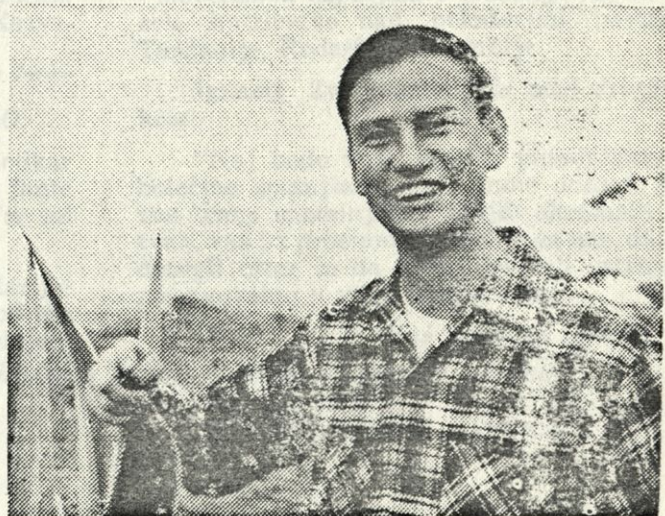
Zdaj me je škof poslal nazaj na mojo staro postajo Khari, ki sem jo zapustil pred petimi leti. Belgijski misijonar, ki je bil na postaji doslej, je skoraj glavo in živce zgubil, ko so revolucionarji robantili po vasi. Bal se

je, da ga bodo za glavo skrajšali in tako sem spet vzel culo v roke in se vrnil v svoj Khari. Nisem dosti s seboj prinesel, le par talarjev in hlač, pa tudi kratke hlače, da lahko po vodi capljam. Ljudje so me bili veseli, jaz pa tudi, saj kraj dobro poznam in ljudi tudi, saj sem bil na tej fari že šest let.

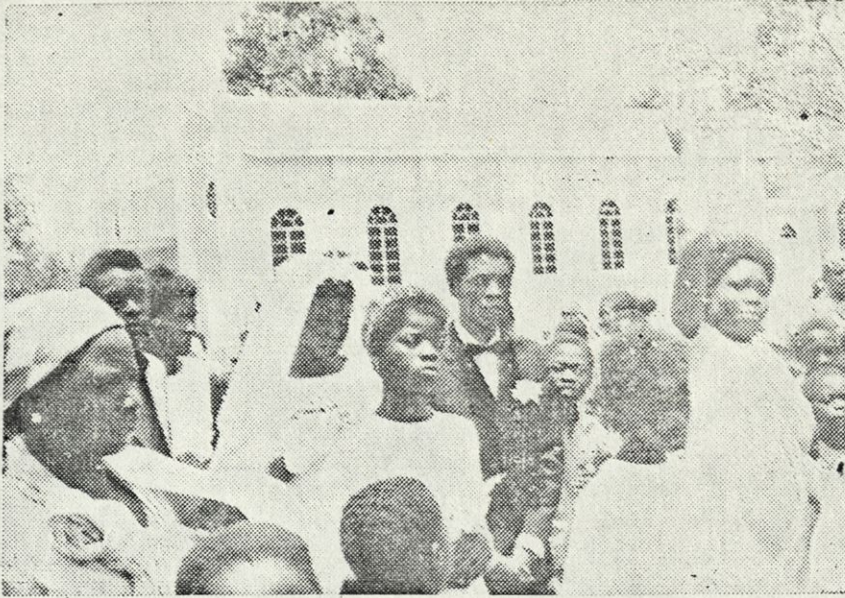
Pa so se nekateri vaščani spuntali in poslal škofu prošnjo, podpisano od 80 ljudi, da me ne marajo, naj drugega pošlje. Drugi pa so spet zbrali 5000 podpisov, naj ostanem. Le naj se med seboj preklatajo, jaz se jim smejem in mirno to pisemce pišem...

Bog vas živi vse skupaj, vso zambijsko rajo božjo in slovensko in hrvaško, Bog z vami!

p. LOJZE

P. Ivan Cindori pozdravlja iz misijona Mumbwa

Poročna procesija prihaja iz naše župnijske cerkve v Matero. Letos smo cerkev na novo prebarvali - pred birmo v oktobru. Birmanecv smo imeli 485

Na sliki desno je prof. Kristina in p. Branko Andjelić, župnik v mestu Kabwe.

IZ PISMA KOPERSKEGA G. SKOFA

Dragi p. misijonar, naj se tik pred misijonsko nedeljo tudi jaz oglasim. Smem reči, da se zanimanje za misijone, tudi za vaš v Zambiji, poddržava in goji. Za misijonsko nedeljo smo izdali posebne plakate, objavili papeževo pismo in misijonski pridigarški osnutek. P. Svoljšak je pripravil nekaj materiala za kakšne otroške prireditve.

Spremljam vaše delo po vašem lističu, Družini in po redovniškem lističu Slovenski jezuiti. Globoko sem prepričan, da je zanimanje za misijonsko delo odlično sredstvo za versko obnovo.

Vas kakor vse vaše redovne sobrate, ki sodelujete v zambijskem misijonu, prav pristrčno pozdravljam in vaše delo priporočam po rokah Brezmadežne ter sv. Frančiška Ksaverija Kristusu Kralju.

+Janez Jenko

GIMNAZIJA ZA FANTE V MATERO

Dragi prijatelji kmalu bo leto dni, odkar sem nastavljena na katoliški gimnaziji za fante v Matero. Zelo sem srečna in upam, da se mi bo še kdo pridružil.

Gimnazijo vodijo bratje iz Družbe Marijanistov. Družba šteje okrog 3000 članov, od teh jih je okrog 100 v Afriki, v Zambiji pa delujejo

le v gimnaziji v Matero. Marijanisti so strokovnjaki za šolstvo. V vsaki skupnosti imajo po enega duhovnika, drugi so redovni bratje, skoraj vsi profesorji. V "moji" gimnaziji jih je šest in vsi so Amerikanci iz province New York.

Z menoj poučujejo tudi profesorji iz Anglije, Indije in Ceylona. Solo je pred dvema leti slovesno odprl predsednik dr. Kaunda.

S pozdravi Kristina

NOVINCI v lusaškem novicijatu DJ so se s posebnimi pismi zahvalili svojim dobrotnikom - slovenskim župnijam v Avstriji - ki so prevzele botrinstvo nad nekaterimi novinci iz Tanzanije, Rodezije in Zambije.

Ignacij Zvarevashe piše med drugim takole:

"Naj bodo vaša veselja pomnožena, vaše bolečine zmanjšane, vaši dnevi dodani. Mi se vas bomo spominjali v svojih skromnih molitvah, vas pa prosimo, da molite za nas, da bomo dosegli oltar in da bomo delovali vztrajno in požrtvovalno v večjo Božjo čast.

Vaš hvaležni Ignacij